

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

**САЖЕТИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ ЗА ПЕРИОД
ТОКОМ ГОДИНЕ КОЈИ ЈЕ ЗАВРШИО 30. ЈУНА 2018.**

(неревидирани)

у складу са захтјевима Међународног рачуноводственог стандарда 34

Сарајево, 26. јули 2018. године

Садржај

	Страна
Увод	1
Финансијски извјештаји	
Извјештај о добити или губитку	2
Извјештај о свеобухватној добити	3
Извјештај о финансијском положају	4
Извјештај о промјенама у капиталу	5
Извјештај о новчаним токовима	6
Напомене уз сажете финансијске извјештаје	8 - 29

УВОД

Централна банка Босне и Херцеговине је у првој половини 2018. године наставила одржавати монетарну стабилност прописану Законом о Централној банци Босне и Херцеговине. Принцип валутног одбора је у потпуности испоштован, што је гаранција монетарне стабилности и најбољи показатељ успешности пословања Централне банке Босне и Херцеговине.

У првој половини 2018. године били смо изложени турбуленцијама и неизвјесности које долазе из међународног окружења. Притисак на пословање Централне банке Босне и Херцеговине врше већ дужи временски период изузетно неповољни услови тржишта еврозоне у виду негативних каматних стопа на депозите и хартије од вриједности у које се пласирају девизне резерве Централне банке Босне и Херцеговине.

Додатни изазов за Централну банку Босне и Херцеговине и њено финансијско пословање представљала је обавезна примјена Међународног стандарда финансијског извјештавања (МСФИ) 9 од 1.1.2018. године који у основи уводи новитете у класификацији и мјерењу финансијске имовине, као и концепт обавезе израчуна резервација за очекivanje кредитне губитке за финансијску имовину. МСФИ 9 налаже континуирано признавање очекиваних кредитних губитака по принципу „погледа унапријед“ и ажурирање на сваки извјештајни датум, у циљу приказа промјена кредитног ризика којем је изложена финансијска имовина Централне банке Босне и Херцеговине. Као посљедица турбулентних кретања у међународном окружењу, укупни финансијски резултат Централне банке Босне и Херцеговине је постао изразито волатilan као резултат квантификације промјена у кредитном ризику.

Остварени финансијски резултат не представља ни на који начин угрожавање монетарне стабилности Босне и Херцеговине и у основи је посљедица примјене МСФИ 9.

Централна банка Босне и Херцеговине као ни друге централне банке у свијету, није профитно оријентисана финансијска институција и њена успешност се не може мјерити по оствареном финансијском резултату већ по остварењу Законом постављених циљева везаних за монетарну стабилност.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. јуна 2018.

ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТИ ИЛИ ГУБИТКУ

(неревидирани) (у хиљадама КМ)	Напомена	за период			
		01/01- 30/06/2018. ⁽¹⁾	01/04- 30/06/2018.	01/01- 30/06/2017.	01/04- 30/06/2017.
Приход од камата		14.205	7.060	14.867	7.445
Ефекти негативних каматних стопа од каматоносне финансијске имовине		(5.230)	(2.634)	(5.868)	(2.921)
Ефекти негативних пасивних каматних стопа на депозите домаћих комерцијалних банака		2.819	1.421	2.012	971
НЕТО ПРИХОД ОД КАМАТА	5	11.794	5.847	11.011	5.495
Приход од провизија и накнада		8.416	4.363	7.271	4.246
Расход од провизија и накнада		(314)	(152)	(263)	(135)
НЕТО ПРИХОД ОД ПРОВИЗИЈА И НАКНАДА	6	8.102	4.211	7.008	4.111
Нето реализовани добици од продаје финансијске имовине расположиве за продају		-	-	195	195
Нето реализовани добици од продаје финансијске имовине која се мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		233	-	-	-
Нето (губици) / добици од курсних разлика		(37)	179	(248)	(200)
Остали приходи		1.140	678	915	779
ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ		21.232	10.915	18.881	10.380
Трошкови особља		(9.159)	(4.949)	(8.914)	(4.823)
Административни и остали оперативни трошкови		(3.987)	(1.928)	(3.293)	(1.794)
Депрецијација и амортизација		(1.055)	(532)	(984)	(500)
ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ		(14.201)	(7.409)	(13.191)	(7.117)
НЕТО ДОБИТ ПРИЈЕ РЕЗЕРВАЦИЈА		7.031	3.506	5.690	3.263
Нето (губици) од умањења	7	(10.464)	(9.794)	-	-
НЕТО (ГУБИТАК) / ДОБИТ ЗА ПЕРИОД		(3.433)	(6.288)	5.690	3.263

Напомене на странама од 8 до 29 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

(1) Извјештај о добити или губитку за период који је завршио 30. јуна 2018. године одражава примјену МСФИ 9 од 1. јануара 2018. године. За додатне информације о примјени МСФИ 9 погледати Напомене 2 и 4 ових неревидираних сажетих финансијских извјештаја. Упоредне информације нису преправљене.

ИЗВЈЕШТАЈ О СВЕОБУХВАТНОЈ ДОБИТИ

за период

(неревидирани) (у хиљадама КМ)

	01/01- 30/06/2018. ⁽¹⁾	01/04- 30/06/2018.	01/01- 30/06/2017.	01/04- 30/06/2017.
НЕТО (ГУБИТАК) / ДОБИТ ЗА ПЕРИОД	(3.433)	(6.288)	5.690	3.263
Остале свеобухватне добит				
<i>Ставке које се могу накнадно преносити у извјештај о добити или губитку:</i>				
Финансијска имовина расположива за продају				
Нето промјена у фер вриједности током периода	-	-	(27.720)	351
Пренос у извјештај о добити или губитку	-	-	(195)	(195)
	-	-	(27.915)	156
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит				
Нето промјена у фер вриједности током периода	1.770	6.937	-	-
Нето промјена у очекиваним кредитним губицима	9.367	9.287	-	-
Пренос у извјештај о добити или губитку	(233)	-	-	-
	10.904	16.224	-	-
Монетарно злато				
Нето промјена у фер вриједности	(2.606)	(841)	(908)	(14.156)
	(2.606)	(841)	(908)	(14.156)
Укупно остале свеобухватне добит / (губитак)	8.298	15.383	(28.823)	(14.000)
УКУПНО СВЕОБУХВАТНА ДОБИТ / (ГУБИТАК) ЗА ПЕРИОД	4.865	9.095	(23.133)	(10.737)

Напомене на странама од 8 до 29 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

(1) Извјештај о свеобухватној добити за период који је завршио 30. јуна 2018. године одражава примјену МСФИ 9 од 1. јануара 2018. године. За додатне информације о примјени МСФИ 9 погледати Напомене 2 и 4 ових неревидираних сажетих финансијских извјештаја. Упоредне информације нису преправљене.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. јуна 2018.

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ

(неревидирани) (у хиљадама КМ)	Напомена	на дан		
		30. јуни 2018. ⁽¹⁾	1. јануар 2018. ⁽¹⁾	31. децембар 2017.
ИМОВИНА				
Страна валута у готовини		245.978	236.402	236.402
Депозити код иностраних банака	8	2.471.050	2.697.015	2.698.650
Финансијска имовина расположива за продају		-	-	6.202.071
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	9	8.179.345	7.473.857	-
Монетарно злато		201.252	203.858	203.908
Улагања која се држе до доспијећа		-	-	1.214.062
Специјална права вучења у ММФ-у		2.003	1.531	1.531
Остале активе		11.048	11.626	11.656
Некретнине и опрема		45.305	45.465	45.465
Нематеријална имовина		1.196	1.072	1.072
Власнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		27.813	27.813	27.813
УКУПНО ИМОВИНА		11.184.990	10.698.639	10.642.630
ОБАВЕЗЕ, КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ				
Готов новац у оптицају		4.515.374	4.319.360	4.319.360
Депозити банака		5.024.347	5.033.065	5.033.065
Депозити Владе и осталих депонената		926.714	624.708	624.708
Резервисања за обавезе и трошкове		1.442	1.650	1.650
Остале обавезе		3.604	11.212	11.212
Укупно обавезе		10.471.481	9.989.995	9.989.995
Почетни капитал		25.000	25.000	25.000
Генералне резерве (задржана добит)		506.289	506.289	542.766
Посебне резерве		31.300	31.300	31.300
Резерве фер вриједности	10	154.353	146.055	53.569
(Губитак) за период		(3.433)	-	-
Укупно капитал и резерве		713.509	708.644	652.635
УКУПНО ОБАВЕЗЕ, КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ		11.184.990	10.698.639	10.642.630

Напомене на странама од 8 до 29 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

(1) Извјештај о финансијском положају на дан 30. јуни 2018. године одражава примјену МСФИ 9 од 1. јануара 2018. године. За додатне информације о примјени МСФИ 9 погледати Напомене 2 и 4 ових неревидираних сажетих финансијских извјештаја. Упоредне информације нису преправљене.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. јуна 2018.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ

за период

	Почетни капитал	Генералне резерве (задржана добит)	Посебне резерве	Резерве фер вриједности – финансиска имовина расположива за продају	Резерве фер вриједности – дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	Резерве фер вриједности – власнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	Ревалоризационе резерве/Резерве за монетарно злато	Нето добит за период	Укупно
(неревидирани) (у хиљадама КМ)									
Стање на дан 31. децембар 2017.	25.000	542.766	31.300	93.120	-	-	(39.551)	-	652.635
Прилагођавање код почетне примјене МСФИ 9 (Напомена 4)	-	(36.477)	-	(93.120)	146.053	2	39.551	-	56.009
Почетно стање на дан 1. јануар 2018.	25.000	506.289	31.300	-	146.053	2	-	-	708.644
Укупно свеобухватна добит за период									
Нето (губитак) за период	-	-	-	-	-	-	-	(3.433)	(3.433)
Остале свеобухватне добит / (губитак)	-	-	-	-	10.904	-	(2.606)	-	8.298
	-	-	-	-	10.904	-	(2.606)	(3.433)	4.865
Стање на дан 30. јуни 2018. ⁽¹⁾	25.000	506.289	31.300	-	156.957	2	(2.606)	(3.433)	713.509
Стање на дан 1. јануар 2017.	25.000	537.892	31.300	111.597	-	-	(38.357)	-	667.432
Укупно свеобухватна добит за период									
Нето добит за период	-	-	-	-	-	-	-	5.690	5.690
Остале свеобухватне добит / (губитак)	-	-	-	(27.915)	-	-	(908)	-	(28.823)
	-	-	-	(27.915)	-	-	(908)	5.690	(23.133)
Стање на дан 30. јуни 2017.	25.000	537.892	31.300	83.682	-	-	(39.265)	5.690	644.299

Напомене на странама од 8 до 29 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

(1) Извјештај о промјенама у капиталу за период који је завршио 30. јуна 2018. године одражава примјену МСФИ 9 од 1. јануара 2018. године. За додатне информације о примјени МСФИ 9 погледати Напомене 2 и 4 ових неревидираних сажетих финансијских извјештаја. Упоредне информације нису преправљене.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. јуна 2018.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

(неревидирани) (у хиљадама КМ)	Напомена	за период	
		01/01 – 30/06/2018. (1)	01/01 – 30/06/2017.

НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Нето (губитак) / добит за период	(3.433)	5.690
Усклађења:		
Депрецијација и амортизација	1.055	984
Нето губици по основу очекиваних кредитних губитака за дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	9.367	-
Нето реализовани (добици) од продаје финансијске имовине расположиве за продају	-	(195)
Нето реализовани (добици) од продаје дужничких инструмената мјерених по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	(233)	-
Приходи од донација	(69)	(66)
Резервисања за обавезе и трошкове	(154)	(12)
(Добици) од отуђења некретнина и опреме	-	(41)
Приходи од дивиденди признати у извјештају о добити или губитку	(589)	(763)
Приходи од камата за дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	(14.180)	-
Приходи од камата за финансијску имовину расположиву за продају и улагања која се држи до доспијећа признати у извјештају добити или губитку	-	(14.854)
Нето новчани токови од оперативних активности пре промјена на пословној имовини и обавезама	(8.236)	(9.257)

Промјене на пословној имовини и обавезама

Смањење / (повећање) депозита код иностраних банака	157.359	(564.746)
Смањење / (повећање) остале активе	1.061	(7.203)
Повећање готовог новца у оптицају	196.014	113.350
Повећање / (смањење) депозита	293.288	(139.261)
Повећање осталих обавеза	(229)	(367)
Исплата отпремнина	(54)	(54)
Нето новац од оперативних активности	639.203	(607.538)

НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОННИХ АКТИВНОСТИ

Приливи од продаје некретнина и опреме	-	41
Куповине некретнина, опреме и нематеријалне имовине	(1.018)	(1.696)
Наплаћена главница и камата од дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	1.413.196	-
Куповине дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	(2.279.317)	-
Продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	176.583	-
Наплаћена главница и камата од финансијске имовине расположиве за продају	-	1.637.135
Куповине финансијске имовине расположиве за продају	-	(2.232.424)
Продаје финансијске имовине расположиве за продају	-	274.428
Наплаћена главница и камата од улагања која се држи до доспијећа	-	11.143
Куповине улагања која се држи до доспијећа	-	(90.720)
Примљена дивиденда	589	763
Нето новац од инвестиционих активности	(689.967)	(401.330)

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА (НАСТАВАК)

	Напомена	01/01 – 30/06/2018. ⁽¹⁾	01/01 – 30/06/2017.
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ФИНАНСИЈСКИХ АКТИВНОСТИ			
Расподјела добити у државни буџет		(7.311)	(8.437)
Нето новац од финансијских активности		(7.311)	(8.437)
Нето (смањење) новца и новчаних еквивалената		(58.075)	(1.017.305)
Новац и новчани еквиваленти на почетку године		2.060.001	2.973.081
Новац и новчани еквиваленти на крају периода	11	2.001.926	1.955.776

Напомене на странама од 8 до 29 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

(1) Извјештај о новчаним токовима за период који је завршио 30. јуна 2018. године одражава примјену МСФИ 9 од 1. јануара 2018. године. За додатне информације о примјени МСФИ 9 погледати Напомене 2 и 4 ових неревидираних сажетих финансијских извјештаја. Упоредне информације нису преправљене.

НАПОМЕНЕ УЗ САЖЕТЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ ЗА ПЕРИОД ТОКОМ ГОДИНЕ КОЈИ ЈЕ ЗАВРШИО 30. ЈУНА 2018.

Напомена 1	Основа за припрему	8	Напомена 10	Резерве фер вриједности	20
Напомена 2	Промјене рачуноводствених политика	10	Напомена 11	Новац и новчани еквиваленти	21
Напомена 3	Будуће промјене рачуноводствених политика	14	Напомена 12	Аранжман валутног одбора	21
Напомена 4	Утицај промјена рачуноводствених политика	14	Напомена 13	Управљање финансијским ризицима	21
Напомена 5	Нето приход од камата	18	Напомена 14	Мјерење фер вриједности	24
Напомена 6	Нето приход од провизија и накнада	19	Напомена 15	Ванбилансне ставке	26
Напомена 7	Нето (губици) од умањења	19	Напомена 16	Трансакције са повезаним странама	28
Напомена 8	Депозити код иностраних банака	20	Напомена 17	Одобравање сажетих финансијских извјештаја	29
Напомена 9	Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	20			

1. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ

1.1. Субјект извјештавања

Централна банка Босне и Херцеговине („Банка“) је основана у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине 20. јуна 1997. године, сагласно Општем оквирном споразуму за мир у Босни и Херцеговини. Основни циљ Банке је одржавање монетарне стабилности Босне и Херцеговине.

Сједиште Централног уреда Банке је у Сарајеву, Маршала Тита број 25.

У складу са чланом 64. став 2, Закона о Централној банци Босне и Херцеговине, Банка је обавезна да подноси Предсједништву Босне и Херцеговине прелиминарне (без извршене ревизије) финансијске извјештаје за сваки квартал.

Управни одбор Банке, који се састоји од пет чланова, одобрава ове сажете финансијске извјештаје, а Управа Банке, која се састоји од четири члана, одговорна је за њихову припрему. Чланове Управног одбора и Управе Банке чине:

Управни одбор

др. Сенад Софтић	предсједавајући
mr. Анкица Колобарић	члан
mr. Шериф Исовић	члан
mr. Триво Маринковић	члан
др. Љубиша Владушић	члан

Управа

др. Сенад Софтић	гувернер
mr. Ернадина Бајровић	вицејгувернер
др. Милица Лакић	вицејгувернер
Желимира Распудић	вицејгувернер

1. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

1.2. Рачуноводствена основа

Финансијски извјештаји Банке се припремају у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине и Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ) објављеним од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (OMPC).

Ови сажети финансијски извјештаји припремљени су у складу са Међународним рачуноводственим стандардом 34: „Финансијско извјештавање за периоде током године“ те се требају читати заједно с посљедњим ревидираним финансијским извјештајима Банке за годину која је завршила 31. децембра 2017. („годишњи извјештаји“).

Напомене које су дате уз ове сажете финансијске извјештаје појашњавају догађаје и трансакције које су важне за разумијевање промјена у финансијском положају и резултатима Банке у односу на задње ревидиране годишње извјештаје.

Сажети финансијски извјештаји су припремљени у складу с истим рачуноводственим политикама које су коришћене приликом припреме годишњих извјештаја, осим за промјене политика описане у Напомени 2 ових сажетих финансијских извјештаја. Промјене рачуноводствених политика, с примјеном од 1. јануара 2018. године, су резултат имплементације МСФИ 9: „Финансијски инструменти“ и промјене рачуноводствене политике за монетарно злато у складу с MPC 8: „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и исправке грешака“.

Како је наведено у Напомени 2, Банка је примијенила промјене рачуноводствених политика не исправљајући упоредне податке за 2017. годину. Напомена 4 ових сажетих финансијских извјештаја даје преглед утицаја промјена рачуноводствених политика на извјештај о финансијском положају Банке на дан 1. јануар 2018. године.

На дан 1. јануар 2018. године Банка је промијенила презентовање одређених позиција у финансијским извјештајима и рекласификовала одређене износе.

У пословању Банке у периоду који је предмет извјештавања нису постојале цикличне нити периодичне пословне активности, све активности су се обављале према предмету и времену реализације по начелу трајности пословања.

Сажети финансијски извјештаји Банке приказани су у државној валути Босне и Херцеговине коју представља конвертибилна марка (КМ). Све финансијске информације су заокружене на најближу хиљаду (уколико није другачије наведено).

Службени курс КМ према евру (EUR) одређен је Законом о Централној банци Босне и Херцеговине у износу 1,95583 КМ = 1 EUR. Према Закону, Банка је дужна да без рестрикција купује и продаје КМ за EUR, унутар територије Босне и Херцеговине, по дефинисаном курсу.

Значајне претпоставке Управе коришћене у примјени рачуноводствених политика Банке и основе неизвјесности процјена исте су као и оне описане у годишњим извјештајима, осим нових претпоставки и процјена везаних уз примјену МСФИ 9 које су описане у Напомени 2.

1.3. Мјерење фер вриједности

Фер вриједност је цијена која би била остварена продајом неке ставке имовине или плаћена за пренос неке обавезе у уредној трансакцији између тржишних учесника на датум мјерења, независно од тога да ли је она видљива директно или процјењена неком другом методом вредновања.

Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавезе, Банка узима у обзир карактеристике имовине или обавезе коју би тржишни учесници узели у обзир приликом процјењивања њихове цијене на датум мјерења.

Поред тога, за потребе финансијског извјештавања, мјерење фер вриједности је категоризовано на Ниво 1, 2 или 3, у зависности од степена доступности улазних података за мјерење фер вриједности, као и значаја који улазни подаци имају на мјерење фер вриједности у цјелини, како слиједи:

- Улазни подаци Нивоа 1 су (неусклађене) цијене које котирају на активним тржиштима за идентичну имовину или обавезу које су Банци доступне на датум мјерења.
- Улазни подаци Нивоа 2 су улазни подаци, осим код котираних цијена укључених у Ниво 1, који су доступни за предметну имовину, односно обавезу, било директно било индиректно.
- Улазни подаци Нивоа 3 су улазни подаци о предметној имовини, односно обавези који нису доступни.

Мјерење фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза Банке приказано је у Напомени 14.

2. ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Рачуноводствене политике описане у наставку примијењене су од 1. јануара 2018. године, а по основу имплементације МСФИ 9: „Финансијски инструменти“ и промјене рачуноводствене политике за монетарно злато у складу са MPC 8: „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и исправке грешака“. Како је допуштено наведеним стандардима, Банка није преправљала упоредне податке у финансијским извјештајима. Напомена 4 даје преглед утицаја промјена рачуноводствених политика на износе у извјештају о финансијском положају на дан 1. јануар 2018. године.

2.1. Сажетак промјена рачуноводствених политика за финансијску имовину по МСФИ 9

Пословни модел

Пословни модел Банке означава начин на који Банка управља својом финансијском имовином с циљем прикупљања уговорних новчаних токова. Избором пословног модела Банка се опредјељује да прилив готовине оствари прикупљањем уговорних новчаних токова, продајом финансијске имовине или њиховим комбиновањем.

У пословни модел „држање ради прикупљања уговорних новчаних токова“ класификује се финансијска имовина која генерише уговорне новчане токове у току свог животног вијека.

У пословни модел „држање ради прикупљања уговорних новчаних токова и продаје“ класификује се финансијска имовина која генерише уговорне новчане токове у току свог животног вијека и продајом.

У остале пословне моделе класификује се финансијска имовина која се стиче ради остварења новчаног прилива њеном продајом.

Карактеристике уговорних новчаних токова

За потребе класификације финансијске имовине, Банка мора одредити да ли су уговорни новчани токови финансијске имовине само плаћања главнице и камате на неподмирени износ главнице. Главница је генерално фер вриједност финансијске имовине приликом почетног признавања. Камата се састоји од накнаде за временску вриједност новца, кредитног ризика повезаног с неподмиреним износом главнице током одређеног периода и остале ризике и трошкове повезане с држањем финансијске имовине.

Признавање, класификација и мјерење финансијске имовине

Приликом почетног признавања, сва финансијска имовина се мјери по фер вриједности. Трансакциони трошкови директно повезани са стицањем финансијске имовине се додају фер вриједности финансијске имовине, када је примјењиво, при почетном признавању.

Након почетног признавања, финансијска имовина Банке се класификује као финансијска имовина која се накнадно мјери по амортизационом трошку или као финансијска имовина која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

Класификација финансијске имовине Банке зависи од пословног модела који је Банка одредила за управљање одређеном категоријом финансијске имовине и уговорних новчаних карактеристика финансијске имовине.

Банка је донијела неопозиви избор како би приказала у осталој свеобухватној добити накнадне промјене фер вриједности улагања у власничке хартије од вриједности и почетно су признати по трошку стицања за коју Банка сматра да одговара њеној фер вриједности.

Метода ефективне каматне стопе

Ефективна каматна стопа је стопа која тачно дисконтује будућа новчана плаћања или примања током очекиваног вијека трајања финансијске имовине или финансијске обавезе на бруто књиговодствену вриједност финансијске имовине или на амортизовани трошак финансијске обавезе.

Код израчуна ефективне каматне стопе, Банка процјењује очекиване новчане токове узимајући у обзир све уговорне услове финансијске имовине, али искључујући очекиване кредитне губитке. Израчун укључује све накнаде и плаћене или примљене износе између Банке и друге стране који су саставни дио ефективне каматне стопе, трансакционе трошкове и све друге дисконте или премије.

Метода ефективне каматне стопе је метода коју Банка користи у израчуну амортизованог трошка финансијске имовине или финансијске обавезе и при алоцирању и признавању прихода или расхода од камата у добит или губитак током одређеног периода.

2. ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

2.1. Сажетак промјена рачуноводствених политика за финансијску имовину по МСФИ 9 (наставак)

Финансијска имовина која се накнадно мјери по амортизованом трошку

Финансијска имовина се накнадно мјери по амортизованом трошку користећи метод ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вриједност током периода држања финансијске имовине до њеног доспијећа.

Ефекти накнадних мјерења се исказују као приходи од камата односно расходи од камата, у добит или губитак у периоду када су настали.

Финансијска имовина која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит

Финансијска имовина се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит користећи метод ефективне каматне стопе за приходе и расходе од камата на бруто књиговодствену вриједност и усклађује се с фер вриједности ове финансијске имовине на извјештајне датуме током држања финансијске имовине.

Ефекти накнадних мјерења се исказују као приходи од камата односно расходи од камата, у добит или губитак у периоду када су настали.

Ефекти усклађивања фер вриједности финансијске имовине која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит се признају у осталој свеобухватној добити у периоду у којем су настали.

Фер вриједност се израчунава кориштењем објављених котација на активним тржиштима са званичних сервиса.

Власничке хартије од вриједности

Власничке хартије од вриједности у посјedu Банке нису предмет трансакција на активним тржиштима због својих специфичних карактеристика. За власничке хартије од вриједности се не врши обрачун умањења вриједности за очекиване кредитне губитке. Банка годишње утврђује фер вриједност власничких хартија од вриједности. Власничке хартије од вриједности почетно су признate по трошку стицања. Приходи од дивиденди се признају у добит или губитак у периоду у којем су настали.

Умањење вриједности финансијске имовине

Обим

Банка примјењује трофазни модел за мјерење умањења вриједности за кредитне губитке користећи приступ очекivаних кредитних губитака, како је то захтијевано МСФИ 9. Примјењује се за слједеће категорије финансијских инструмената који се не мјере кроз добит или губитак:

- финансијска имовина по амортизованом трошку и
- дужничке хартије од вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

Финансијска имовина се креће унутар три фазе које су базиране на промјени кредитног ризика од датума почетног признавања.

Модел умањења на основу очекivаних кредитних губитака

- 1.Фаза 1 – Приликом иницијалног признавања сва финансијска имовина, за коју је оцијењено да се мора вршити умањење вриједности, према МСФИ 9, је алоцирана у фазу 1 и захтијева обрачун очекivаних кредитних губитака. За финансијску имовину која се налази у фази 1, рачунају се 12-мјесечни очекivани кредитни губици користећи вјероватноћу губитка за наредних 12 мјесеци.
- 2.Фаза 2 – Уколико дође до значајног повећања кредитног ризика у односу на почетно признавање, финансијска имовина прелази у фазу 2. За финансијску имовину у фази 2, врши се обрачун очекivаног кредитног губитка за цјеложivotни период базиран на вјероватноћи губитка за преостали процењени животни вијек финансијске имовине.
- 3.Фаза 3 – Критериј за прелазак у фазу 3 је додјељивање статуса губитка финансијске имовине. Обрачун очекivаног кредитног губитка се врши на сличан начин као и у фази 2.

Мјерење очекivаних кредитних губитака

Вјероватноћа неиспуњења обавеза, изложеност у случају губитка и степен губитка у случају неиспуњења обавеза су инпути који се користе за процењу очекivаних кредитних губитака и моделирани су на основу макроекономских варијабли које су најближе повезане с кредитним губицима у портфельу.

2. ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

2.1. Сажетак промјена рачуноводствених политика за финансијску имовину по МСФИ 9 (наставак)

Очекивани кредитни губици су дисконтовани производ вјероватноће неиспуњења обавеза, изложености и степена губитка у случају неиспуњења обавеза који се дефинишу како слиједи:

- Вјероватноћа неиспуњења обавеза представља процјену вјероватноће да издавалац неће бити у могућности да испуни своје обавезе по основу дуга у одређеном временском периоду.
- Изложеност представља књиговодствену вриједност финансијског инструмента, односно књиговодствено стање, на дан иницијалног признавања или на извјештајни датум.
- Губитак у случају неиспуњења обавеза представља процјену процентуалне изложености издаваоцу који се у случају неиспуњења неће моći наплатити. За овај параметар, Банка користи константну вриједност у складу с чланом 161. Уредбе 575/2013 Европског парламента и Савјета од 26.06.2013. године.

Укључивање будућих информација

Мјерење очекиваних кредитних губитака за сваку фазу и процјена значајних повећања кредитног ризика узима у обзир информације из прошлости и садашњости, као и разумне прогнозе будућих догађаја и економских услова.

За израчунавање очекиваних кредитних губитака, Банка користи дугорочни композитни кредитни рејтинг. Композитни кредитни рејтинг представља просјек нивоа постојећих кредитних рејтинга додијељених одређеном емитенту од стране најмање двије од три рејтинг агенције (Standard & Poor's, Fitch Ratings или Moody's). С циљем укључивања макроекономских предвиђања у модел израчунавања очекиваних кредитних губитака, Банка се ослања на предвиђања промјене рејтинга за поједине инструменте које има у портфелју, и то на начин да у свој модел инкорпорише предвиђање смјера кретања рејтинга: позитивно, стабилно, негативно.

Процјена значајног повећања кредитног ризика

На сваки извјештајни датум, Банка процјењује да ли је дошло до значајног повећања кредитног ризика од момента почетног признавања. Процјена се врши компарацијом ризика неиспуњења обавеза од датума извјештавања до датума почетног признавања за преостали очекивани животни вијек. Кредитни ризик финансијског инструмента се сматра ниским ако је ниска вјероватноћа неиспуњења обавеза или дужник има значајан капацитет да уредно враћа своје уговорне новчане обавезе, краткорочно и дугорочно. Банка сматра да ниски кредитни ризик имају све изложености које имају вриједност композитног рејтинга AA минус (AA-) или бољи.

Финансијски инструмент се дислоцира из фазе 1 уколико се сматра да је дошло до значајног повећања кредитног ризика и прелази у фазу 2 уколико плаћање касни 30 дана, односно у фазу 3 уколико плаћање касни 90 дана. Осим наведених критеријума дужине кашњења, Банка при одлучивању о алокацији индивидуалних финансијских инструмената у фазу 2 процјењује да ли се ради о значајном повећању кредитног ризика у односу на иницијално процјењене ризике. У случају да је дошло до смањења оцјене композитног кредитног рејтинга за више од два подиока у односу на датум иницијалног признавања и/или до смањења оцјене композитног кредитног рејтинга испод инвестибилног нивоа композитног кредитног рејтинга, тј. испод оцјене BBB минус (BBB-) врши се трансфер изложености у фазу 2. Изложеност се може вратити из фазе 2 у фазу 1 уколико су отклоњени узроци који су довели до трансфера у фазу 2, и то минимално 90 дана након отклањања узрока.

Презентација резервација за очекиване кредитне губитке у извјештају о финансијском положају

- за финансијску имовину која се мјери по амортизованом трошку као одбитна ставка бруто књиговодствене вриједности финансијске имовине;
- за дужничке хартије од вриједности мјерене кроз осталу свеобухватну добит резервације се признају у осталој свеобухватној добити унутар позиције капитала и резерви.

Добитак или губитак од умањења вриједности се признаје у добит или губитак, независно од накнадног мјерења финансијске имовине.

2. ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

2.1. Сажетак промјена рачуноводствених политика за финансијску имовину по МСФИ 9 (наставак)

Дефиниција статуса неиспуњавања обавеза

Банка сматра да је финансијски инструмент у статусу неиспуњења обавеза када један или више случајева умањења вриједности који су наступили након датума почетног признавања имају негативан утицај на процјењене будуће готовинске токове инструмента. Критерији за статус неиспуњавања обавеза су објективни докази умањења вриједности и то посебно:

- значајне финансијске потешкоће емитента хартије од вриједности,
- кршење уговорних обавеза у смислу кашњења по обавезама главнице и камате,
- евентуално реструктурисање или измена постојећих услова сервисирања обавеза по основу дуга произашлог из финансијског инструмента из разлога који се односе на финансијске потешкоће емитента,
- вјероватноћа банкрота и/или ликвидације или други облик финансијске реорганизације,
- недостатак активног тржишта за трговање.

Поред наведених критерија, уколико плаћање касни 90 дана онда финансијски инструмент прелази у фазу defaulta.

Рекласификација

У случају да Банка рекласификује финансијску имовину, рекласификација се примјењује проспективно од датума рекласификације.

Ако се финансијска имовина рекласификује изван категорије мјерења по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит у категорију мјерења по амортизационом трошку, акумулисани добитак или губитак у осталој свеобухватној добити се користи за прилагођавање фер вриједности финансијске имовине и то постаје амортизовани трошак на датум рекласификације.

Ако се финансијска имовина рекласификује изван категорије мјерења по амортизационом трошку у категорију мјерења по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, разлика између фер вриједности финансијске имовине и њене бруто књиговодствене вриједности признаје се у осталој свеобухватној добити на датум рекласификације.

Престанак признавања

Приликом престанка признавања финансијске имовине која се накнадно мјери по амортизованом трошку, затечени салдо по основу умањења вриједности на датум престанка признавања затвара се преко добити или губитка периода.

Приликом престанка признавања финансијске имовине која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, кумултивни добитак или губитак раније признат у осталој свеобухватној добити преноси се из капитала у добит или губитак периода.

2.2. Сажетак промјена рачуноводствених политика за монетарно злато

Монетарно злато је дио девизних резерви Банке и класификовано је као финансијска имовина. Банка је преиспитала постојећу рачуноводствујућу политику за монетарно злато и промијенила рачуноводствени третман монетарног злата, с примјеном од 1. јануара 2018. године, како спиједи:

Монетарно злато се почетно признаје по фер вриједности, укључујући трансакционе трошкове који се директно могу приписати стицању злата. Након почетног признавања, монетарно злато се накнадно мјери по фер вриједности.

Нереализовани добици и губици који произлазе из промјена фер вриједности, а односе се на промјене у цијени монетарног злата, признају се на рачуну ревалоризационих резерви у оквиру остале свеобухватне добити.

У случају да нереализовани губици прелазе износ ревалоризационе резерве за монетарно злато по протеку пословне године, Банка ће одбити тај износ од нето добити расположиве за дистрибуцију за тај период.

Приликом продаје злата, нереализовани добици и губици из остале свеобухватне добити се преносе у добит или губитак.

Фер вриједност монетарног злата се исказује у EUR валути, преводећи га по фиксном курсу КМ на извјештајни датум и мјери се по задњој послијеподневно цијени једне унци злата (Oz) на извјештајни датум, преузетој с Reutersa.

3. БУДУЋЕ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Банка пажљиво прати нове рачуноводствене стандарде и измјене постојећих стандарда које издаје ОМРС те врши процјену утицаја усвајања нових и измијењених рачуноводствених стандарда на финансијске извјештаје Банке. Осим примјене МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018. године и промјене рачуноводствене политike за монетарно злато, није било значајних унапређења рачуноводствених политика у односу на политike које су се користиле у изради посљедњих годишњих извјештаја.

4. УТИЦАЈ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

4.1. Класификација и мјерење финансијске имовине

Банка је примијенила захтјеве за класификацијом и мјерењем те захтјеве за израчуном очекиваних кредитних губитака за финансијску имовину по МСФИ 9 као и промјену рачуноводствене политike за монетарно злато не преправљајући упоредне податке. Ефекти промјена рачуноводствених политика су признати на позицији Генералних резерви (задржане добити) Банке.

Ефекти примјене МСФИ 9 на књиговодствену вриједност финансијске имовине на дан 1. јануар 2018. године везани су већином за нове захтјеве за умањењем вриједности, као што је описано даље у тексту.

Сљедећа табела и пратећа објашњења дају упоредбу почетних категорија класификације по МРС-у 39 и нових категорија класификације по МСФИ 9 за сваку групу финансијске имовине Банке на дан 1. јануар 2018. године.

(у хиљадама КМ)

Финансијска имовина	Почетна класификација по МРС-у 39	Нова класификација по МСФИ 9	Почетна књиговодствена вриједност по МРС-у 39	Нова књиговодствена вриједност по МСФИ 9	Референца
Страна валута у готовини	Кредити и потраживања	Амортизовани трошак	236.402	236.402	(А)
Депозити код иностраних банака	Кредити и потраживања	Амортизовани трошак	2.698.650	2.697.015	(Б)
Специјална права вучења у ММФ-у	Кредити и потраживања	Амортизовани трошак	1.531	1.531	(Ц)
Дужничке хартије од вриједности	Расположиво за продају	Фер вриједност кроз осталу свеобухватну добит	6.202.071	7.473.857	(Д)
Дужничке хартије од вриједности	Држано до доспијећа	Фер вриједност кроз осталу свеобухватну добит	1.214.062	-	(Е)
Власничке хартије од вриједности	Расположиво за продају	Фер вриједност кроз осталу свеобухватну добит – неопозив избор	27.813	27.813	(Ф)
Остала финансијска имовина	Кредити и потраживања	Амортизовани трошак	2.746	2.716	(Г)
УКУПНО			10.383.275	10.439.334	

(А) Страна валута у готовини се и по МРС-у 39 и по МСФИ 9, води по амортизованом трошку и има исти рачуноводствени третман због својих карактеристика.

(Б) Депозити код иностраних банака који су почетно били класификовани као кредити и потраживања по МРС-у 39, сада су класификовани у финансијску имовину која се накнадно мјери по амортизованом трошку.

(Ц) Специјална права вучења у ММФ-у који су почетно били класификовани као кредити и потраживања по МРС-у 39, сада су класификовани у финансијску имовину која се накнадно мјери по амортизованом трошку.

(Д) Дужничке хартије од вриједности су биле класификоване као расположиве за продају по МРС-у 39. Банка је класификовала хартије од вриједности у финансијску имовину која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

4. УТИЦАЈ ПРОМЈЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

4.1. Класификација и мјерење финансијске имовине (наставак)

(Е) Дужничке хартије од вриједности су биле класификоване као држане до доспијећа по MPC-у 39. Банка је класификовала хартије од вриједности у финансијску имовину која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

(Ф) За власничке хартије од вриједности које су биле класификоване као расположиве за продају, Банка је направила неопозиви избор како би накнадне промјене фер вриједности исказала кроз осталу свеобухватну добит. Власничке хартије од вриједности немају активно тржиште.

(Г) Остале финансијске имовине која је била класификована као кредити и потраживања по MPC-у 39, класификована је у финансијску имовину по амортизованом трошку.

Сљедећа табела даје преглед рачуноводственог третмана и вриједности монетарног злата до 31. децембра 2017. године и од 1. јануара 2018. године.

(у хиљадама КМ)

Промјена рачуноводствене политike за монетарно злато

Почетно признавање	Накнадно мјерење	Валута исказивања	Ефекти накнадног мјерења	Важећа политика	Књиговодствена вриједност
Фер вриједност	Фер вриједност	USD	Кроз осталу свеобухватну добит током држања	до 31. децембра 2017.	203.908
Фер вриједност	Фер вриједност	EUR	Кроз осталу свеобухватну добит током године, а у случају негативног салда на крају године, износ негативног салда се признаје у добит или губитак	од 1. јануара 2018.	203.858

Вриједност финансијске имовине Банке на дан 31. децембар 2017. године и на дан 1. јануар 2018. године дата је у сљедећој табели:

(у хиљадама КМ)

Категорије финансијске имовине	31. децембар 2017.	1. јануар 2018.
Финансијска имовина по MPC 39 / МСФИ 9	10.383.275	10.439.334
Монетарно злато	203.908	203.858
УКУПНО	10.587.183	10.643.192

4. УТИЦАЈ ПРОМЈЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)**4.1. Класификација и мјерење финансијске имовине (наставак)**

Сљедећа табела даје приказ књиговодствених вриједности финансијске имовине у складу са МРС-ом 39 и МСФИ 9, као и утицај примјене МСФИ 9 по класама финансијске имовине.

(у хиљадама КМ)

	Прилагођавање по МСФИ 9			Усклађивање нове књиговодствене вриједности по МСФИ 9
	Класификација	Мјерење	Умањење	
Депозити код иностраних банака				
По МРС-у 39 на дан 31. децембар 2017.				2.698.650
Исправка вриједности за очекivanе кредитне губитке	-	-	(1.635)	(1.635)
По МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	-	-	(1.635)	2.697.015
Финансијска имовина расположива за продају				
По МРС-у 39 на дан 31. децембар 2017.				6.202.071
Рекласификација у:				
Фер вриједност кроз осталу свеобухватну добит	(6.202.071)	-	-	(6.202.071)
По МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	(6.202.071)	-	-	-
Финансијска имовина по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит				
По МРС-у 39 на дан 31. децембар 2017.				-
Рекласификација из:				
Расположиво за продају	6.202.071	-	-	6.202.071
Држано до доспијећа	1.214.062	57.724	-	1.271.786
По МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	7.416.133	57.724	-	7.473.857
Финансијска имовина држана до доспијећа				
По МРС-у 39 на дан 31. децембар 2017.				1.214.062
Рекласификација у:				
Фер вриједност кроз осталу свеобухватну добит	(1.214.062)	-	-	(1.214.062)
По МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	(1.214.062)	-	-	-
Остала финансијска имовина				
По МРС-у 39 на дан 31. децембар 2017.				2.746
Рекласификација у:				
Финансијска имовина по амортизованом трошку	(2.746)			(2.746)
По МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	(2.746)			-
Финансијска имовина по амортизованом трошку				
По МРС-у 39 на дан 31. децембар 2017.				-
Рекласификација из:				
Кредити и потраживања	2.746	(30)		2.716
По МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	2.746	(30)		2.716
Утицај МСФИ 9 на финансијску имовину на дан 1. јануар 2018.	-	57.724	(1.665)	56.059

4. УТИЦАЈ ПРОМЈЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)**4.1. Класификација и мјерење финансијске имовине (наставак)**

Сљедећа табела приказује примјену нове рачуноводствене политike за монетарно злато на дан 1. јануар 2018. године:

(у хиљадама КМ)

	Класификација	Мјерење	Умањење	Нова књиговодствена вриједност
Монетарно злато				
На дан 31. децембар 2017.				203.908
Примјена нове рачуноводствене политike – курсне разлике	-	-	(50)	(50)
На дан 1. јануар 2018.			(50)	203.858

У наставку је приказан утицај МСФИ 9 и нове рачуноводствене политike за монетарно злато на финансијску имовину Банке:

(у хиљадама КМ)

Утицај МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	56.059
Утицај примјене нове рачуноводствене политike за монетарно злато	(50)
УКУПНО	56.009

Сљедећа табела приказује утицај преласка на примјену МСФИ 9 и промјене рачуноводствене политike за монетарно злато на почетно стање генералних резерви (задржане добити) и резерви фер вриједности:

(у хиљадама КМ)	Утицај примјене МСФИ 9 и промјене рачуноводствене политike на почетна стања
-----------------	---

Генералне резерве (задржана добит)

Признавање очекиваних кредитних губитака по МСФИ 9	(5.955)
Примјена нове методе ефективне каматне стопе по МСФИ 9	9.079
Примјена нове рачуноводствене политike за монетарно злато-фер вриједност	(39.551)
Примјена нове рачуноводствене политike за монетарно злато-курсне разлике	(50)
Утицај на дан 1. јануар 2018.	(36.477)

Резерве фер вриједности

Рекласификација финансијске имовине држане до доспијећа у финансијску имовину која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	57.724
Примјена нове методе ефективне каматне стопе по МСФИ 9	(9.079)
Резервације за очекивање кредитне губитке за финансијску имовину по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	4.290
Примјена нове рачуноводствене политike за монетарно злато	39.551
Утицај на дан 1. јануар 2018.	92.486

У наставку је приказан утицај МСФИ 9 и нове рачуноводствене политike за монетарно злато на капитал Банке:

(у хиљадама КМ)

Утицај МСФИ 9 на дан 1. јануар 2018.	56.059
Утицај примјене нове рачуноводствене политike за монетарно злато	(50)
УКУПНО	56.009

Финансијске обавезе су биле класификоване као „остале финансијске обавезе“ по MPC-у 39 и мјерене по амортизованом трошку. Њихов третман по МСФИ 9 је остао непромијењен.

5. НЕТО ПРИХОД ОД КАМАТА

(у хиљадама КМ)	За период			
	01/01 – 30/06/2018.	01/04- 30/06/2018.	01/01 – 30/06/2017.	01/04- 30/06/2017.
Приход од камата остварен по основу:				
- финансијске имовине по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (нето)	14.180	7.048	-	-
- финансијске имовине расположиве за продају (нето)	-	-	8.668	4.288
- улагања која се држе до доспијећа (нето)	-	-	6.186	3.150
- депозита код иностраних банака	13	7	7	3
- остало	12	5	6	4
	14.205	7.060	14.867	7.445
Ефекти негативних каматних стопа од каматоносне финансијске имовине по основу:				
- орочених депозита код иностраних банака	(4.116)	(2.039)	(4.619)	(2.217)
- депозита по виђењу код иностраних банака	(1.114)	(595)	(1.249)	(704)
	(5.230)	(2.634)	(5.868)	(2.921)
Ефекти негативних пасивних каматних стопа на депозите домаћих комерцијалних банака				
	2.819	1.421	2.012	971
Нето приход од камата	11.794	5.847	11.011	5.495

Просјечна негативна каматна стопа на депозите инвестиране код иностраних банака у периоду 01/01-30/06/2018. године износила је 0,42% (у периоду 01/01-30/06/2017. године износила је у негативном износу 0,43%).

Просјечна стопа ефективног приноса на инвестиране дужничке хартије од вриједности по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит у периоду 01/01-30/06/2018. године износила је 0,37%.

Просјечна стопа ефективног приноса на инвестиране хартије од вриједности расположиве за продају у периоду 01/01-30/06/2017. године износила је 0,35%.

Просјечна стопа ефективног приноса на улагања која се држе до доспијећа у периоду 01/01-30/06/2017. године износила је 1,03%.

Од 1. јула 2016. године основицу за обрачун обавезне резерве комерцијалних банака чине депозити и позајмљена средства, без обзира на то у којој се валути средства изразе. Такође, утврђена је јединствена стопа обавезне резерве од 10% коју Банка примјењује на основицу за обрачун обавезне резерве.

На износ средства обавезне резерве Банка не обрачунава накнаду, док се на износ средства изнад обавезне резерве обрачунава накнада која је једнака 50% стопе коју примјењује Европска централна банка на депозите комерцијалних банака.

Ефекти негативних каматних стопа од каматоносне финансијске имовине су резултат негативних каматних стопа на орочена средства и средства на текућим рачунима, а које се, у складу с актуелним тржишним условима нису могле избjeći.

Ефекти негативних пасивних каматних стопа на депозите домаћих комерцијалних банака су резултат негативне каматне стопе на износ средства изнад обавезне резерве, а која је у извјештајним периодима износила 0,20%.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2018.

6. НЕТО ПРИХОД ОД ПРОВИЗИЈА И НАКНАДА

(у хиљадама КМ)	За период			
	01/01 - 30/06/2018.	01/04 - 30/06/2018.	01/01 - 30/06/2017.	01/04 - 30/06/2017.
Приход од провизија и накнада:				
- од домаћих комерцијалних банака	7.830	4.068	6.789	3.953
- од услуга за Владу и друге небанкарске комитенте	586	295	482	293
	8.416	4.363	7.271	4.246
Расход од провизија и накнада:				
- трансакције са банкама у иностранству	(314)	(152)	(263)	(135)
Нето приход од провизија и накнада	8.102	4.211	7.008	4.111

7. НЕТО (ГУБИЦИ) ОД УМАЊЕЊА

(у хиљадама КМ)	За период	
	01/01 – 30/06/2018.	01/04- 30/06/2018.
Добици по основу очекиваних кредитних губитака:		
- од финансијске имовине која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	5.695	4.708
- од депозита код иностраних банака	3.211	1.657
- од остале финансијске имовине	20	10
- од специјалних права вучења у ММФ-у	1	1
	8.927	6.376
Губици по основу очекиваних кредитних губитака:		
- од финансијске имовине која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	(15.062)	(13.995)
- од депозита код иностраних банака	(4.309)	(2.165)
- од остале финансијске имовине	(19)	(9)
- од специјалних права вучења у ММФ-у	(1)	(1)
	(19.391)	(16.170)
Нето (губици) од умањења	(10.464)	(9.794)

У периоду 01/01-30/06/2017. године Банка није имала губитке и добитке по основу умањења вриједности финансијске имовине по MPC-у 39.

8. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА

Депозити код иностраних банака, анализирани према преосталој рочности, дати су како слиједи:

(у хиљадама КМ)	30. јуни 2018.	31. децембар 2017.
Депозити по виђењу	622.745	671.583
До мјесец дана	1.110.142	993.768
Од једног до два мјесеца	290.860	136.200
Од два до три мјесеца	350.110	449.303
Од три до четири мјесеца	-	117.154
Од четири до дванаест мјесеци	97.194	330.642
Укупно орочени депозити	1.848.305	2.027.067
УКУПНО	2.471.050	2.698.650

На дан 30. јуни 2018. године депозити код иностраних банака укључују и исправку вриједности за очекиване кредитне губитке у износу од 2.733 хиљаде КМ (погледати Напомену 13).

9. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит представљају квалитетне дужничке хартије од вриједности са високим степеном утргивости и ликвидности, кредитног рејтинга од ААА до БББ. Портфель се састоји од краткорочних и дугорочних дужничких хартија од вриједности са фиксном каматном стопом, које издају владе страних држава. На дан 30. јуни 2018. године сви дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит су деноминирани у EUR валуте.

Резервације за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит износе 13.495 хиљада КМ на дан 30. јуни 2018. године (погледати Напомену 13).

10. РЕЗЕРВЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ

Компоненте резерви фер вриједности дате су како слиједи:

(у хиљадама КМ)	30. јуни 2018.	1. јануар 2018.	31. децембар 2017.
Резерве фер вриједности – дужничке хартије од вриједности расположиве за продају	-	-	93.118
Резерве фер вриједности – власничке хартије од вриједности расположиве за продају	-	-	2
Резерве фер вриједности – дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит:	156.957	146.053	-
- промјене тржишних цијена	143.462	141.763	-
- резервације за очекиване кредитне губитке	13.495	4.290	-
Резерве фер вриједности – власнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	2	2	-
Ревалоризационе резерве за монетарно злато (2017: резерве фер вриједности за монетарно злато)	(2.606)	-	(39.551)
УКУПНО	154.353	146.055	53.569

11. НОВАЦ И НОВЧАНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Новац и новчани еквиваленти за потребе извјештавања о новчаним токовима сastoјe сe од слjедeћih категоријa: жиро рачуни, страна валута у готовини, девизни депозити по виђењу, депозити с роком доспијeћa до три мјесеца или краћe од датума стицањa и специјална права вучењa у Међународном монетарном фонду.

(у хиљадама КМ)	30. јуни 2018.	30. јуни 2017.
Девизни депозити са роком доспијeћa до три мјесеца или краћe од датума стицањa	1.130.281	1.013.944
Девизни депозити по виђењу	622.745	723.756
Страна валута у готовини	245.978	215.344
Специјална права вучењa у ММФ-у	2.003	2.507
Жиро рачуни	919	225
УКУПНО	2.001.926	1.955.776

Новац и новчани еквиваленти на дан 1. јануар 2018. године у износу од 2.060.001 хиљаде КМ укључују и припадајући износ исправке вриједности по основу умањења за очекиване кредитне губитке за депозите по виђењу и орочене депозите с роком доспијeћa до 3 мјесеца или краћe од датума стицањa у износу од 1.283 хиљаде КМ.

12. АРАНЖМАН ВАЛУТНОГ ОДБОРА

Закон о Централној банци Босне и Херцеговине захтијева да укупан износ њене монетарне пасиве никада не буде већи од њених нето девизних резерви.

Детаљи поштовања тог правила су слjедeћи:

(у хиљадама КМ)	30. јуни 2018.	31. децембар 2017.
Страна актива	11.099.628	10.556.624
Пасива према нерезидентима	2.002	1.649
Нето девизне резерве (страна актива минус пасива према нерезидентима)	11.097.626	10.554.975
Монетарна пасива	10.466.435	9.977.133
Нето страна актива (нето девизне резерве минус монетарна пасива)	631.191	577.842

Монетарну пасиву Банке по Закону о Централној банци Босне и Херцеговине чине готов новац у оптицају и домаћи депозити банака и других резидената.

13. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Финансијска имовина Банке сe углaвном сaстојi од финансијских инструмената који излажу Банку финансијским ризицима који укључују кредитни ризик, тржишни ризик и ризик ликвидности.

13.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик представља ризик настанка финансијског губитка за Банку уколико уговорна страна везано за финансијски инструмент не испуни своје уговорне обавезе и за Банку произилази из улагања у депозите у другим банкама и улагања у дужничке хартије од вриједности (девизне резерве). Управљање овом врстом ризика остварујe сe путем одабира уговорних страна високог кредитног рејтинга, додијељеног од стране међународно признатих рејтинг агенција, ограничењем рока, контролисањем обима и динамике инвестирања. Кредитни рејтинги сe прate на дневној основи.

13. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

13.1. Кредитни ризик (наставак)

Од 1. јануара 2018. године Банка је примијенила нови концепт „очекиваних кредитних губитака“ у складу са захтјевима МСФИ 9 у управљању кредитним ризиком. Како је објашњено у Напомени 2, Банка је дужна мјерити очекиване кредитне губитке за финансијску имовину која се мјери по амортизованом трошку и која се мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

Наредна табела приказује кретање вриједности резервација за очекиване кредитне губитке у периоду 01/01-30/06/2018. године:

(у хиљадама КМ)

Класе финансијских инструмената	30. јуни 2018.	Смањење резервација током периода	Додатне резервације током периода	1. јануар 2018.	31. децембар 2017.
Депозити код иностраних банака	2.733	(3.211)	4.309	1.635	-
<i>Депозити по виђењу</i>	1.187	(229)	854	562	-
<i>Орочени депозити</i>	1.546	(2.982)	3.455	1.073	-
Финансијска имовина по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	13.495	(5.857)	15.062	4.290	-
<i>Дужничке хартије од вриједности</i>	13.495	(5.857)	15.062	4.290	-
Специјална права вучења у ММФ-у	-	(1)	1	-	-
Осталा финансијска имовина	29	(20)	19	30	-
УКУПНО	16.257	(9.089)	19.391	5.955	-

Очекивани кредитни губици су на дан 30. јуни 2018. године процијењени на износ 16.257 хиљада КМ (на дан 1. јануар 2018. године 5.955 хиљада КМ). Пораст очекиваних кредитних губитака (10.302 хиљаде КМ) је резултат повећања очекиваних кредитних губитака на хартије од вриједности који се мјере по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит и у мањој мјери због повећања очекиваних кредитних губитака на депозите код иностраних банака.

Наредне двије табеле приказују алоцирање очекиваних кредитних губитака за најзначајније позиције финансијске имовине Банке по фазама на дан 1. јануар 2018. године и на дан 30. јуни 2018. године како слиједи:

(у хиљадама КМ)

	1. јануар 2018.		
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3
Депозити код иностраних банака	1.635	-	-
Дужничке хартије од вриједности по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	4.290	-	-

(у хиљадама КМ)

	30. јуни 2018.		
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3
Депозити код иностраних банака	2.733	-	-
Дужничке хартије од вриједности по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	13.495	-	-

13. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

13.2. Тржишни ризик

Банка прати и управља валутним и каматним ризиком као основним тржишним ризицима. Валутни ризик је ризик пада вриједности финансијских инструмената деноминованих у страној валути усљед промјене девизних курсева. Каматни ризик је ризик пада тржишне вриједности финансијских инструмената усљед неповољних кретања каматних стопа. Управљање тржишним ризицима се врши постављањем квантитативних ограничења за изложеност валутном ризику која је прихватљива за Банку и прате се на дневној основи. Циљ управљања тржишним ризицима јесте контрола и управљање ризицима у оквиру прихватљивих параметара, како би се оптимизирао поврат.

13.2.1. Девизни ризик

Банка је изложена девизном ризику кроз трансакције у страним валутама. Ово је ризик од промјене вриједности финансијских инструмената усљед промјена у девизним курсевима. Изложеност девизном ризику произилази из активности везаних за депозите и инвестиције.

Управљање и контролу девизног ризика Банка осигурува строгим поштивањем одредби Закона о Централној банци Босне и Херцеговине и Инвестиционих смјерница Банке.

Наведеним актима су тачно дефинисани лимити држања активе и пасиве у свакој страној валути. Највећи дио новчане активе држи се у EUR, а максималан износ који се може држати у другим конвертибилним валутама подложним промјенама тржишног курса не смије прелазити 50% укупног износа капитала и резерви Банке.

13.2.2. Каматни ризик

Изложеност Банке тржишном ризику промјена у каматним стопама је концентрисана у инвестиционом портфелју. Пословање Банке је подложно ризику промјене каматних стопа утолико што каматоносна имовина и обавезе доспијевају или се камата мијења у различитим периодима или у различитим износима.

Банка је изложена каматном ризику приликом инвестирања девизних резерви. Банка управља инвестиционим портфелјем с циљем минимизирања каматног ризика. Инвестиције носе различите каматне стope, зависно од периода инвестирања, уз максималан рок инвестирања од једне године за депозите и десет година за хартије од вриједности.

13.3. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности се односи на могуће потешкоће у броју ликвидацији дијела активе, што је могуће у ситуацији у којој су тржишни услови неповољни и, такође, када дође до непожељног кретања цијена.

Ликвидна имовина се дефинише као она имовина чија конверзија у новчана средства подразумијева минималне трансакционе трошкове и чија је вриједност најближа тржишној вриједности.

С обзиром на обавезу гарантовања конвертибилности КМ, дневна ликвидност треба бити обезбијеђена рочном усклађеношћу девизних резерви Банке.

Оквир за ликвидност треба да усклади прогнозиране потенцијалне потребе за ликвидношћу с одговарајућим ликвидним инструментима. Ликвидност сваког појединачног финансијског инструмента подобног за инвестирање треба да буде размотрена на одговарајући начин прије него што се изврши инвестирање у тај инструмент.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз сажето финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2018.

14. МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ

Сљедеће табеле приказују књиговодствену вриједност и фер вриједност финансијске имовине и обавеза, укључујући хијерархију фер вриједности:

(у хиљадама КМ)

На дан 30. јуни 2018. године

	Књиговодствена вриједност				Фер вриједност			
	Финансијска имовина по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	Финансијска имовина по амортизованим трошку	Остале финансијске обавезе	Укупно	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска имовина мјерена по фер вриједности								
Дужничке хартије од вриједности	8.179.345	-	-	8.179.345	-	8.179.345	-	8.179.345
Власничке хартије од вриједности	27.813	-	-	27.813	-	-	27.813	27.813
Финансијска имовина која није мјерена по фер вриједности								
Страна валута у готовини	-	245.978	-	245.978	-	245.978	-	245.978
Депозити код иностраних банака	-	2.471.050	-	2.471.050	-	2.465.533	-	2.465.533
Специјална права вучења код ММФ-а	-	2.003	-	2.003	-	2.003	-	2.003
Остале финансијске имовина		3.011	-	3.011		3.011		3.011
ФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА	8.207.158	2.722.042	-	10.929.200	-	10.895.870	27.813	10.923.683
Финансијске обавезе које нису мјерене по фер вриједности								
Готов новац у оптицају	-	-	4.515.374	4.515.374	-	4.515.374	-	4.515.374
Депозити банака	-	-	5.024.347	5.024.347	-	5.015.808	-	5.015.808
Депозити Владе и осталих депонената	-	-	926.714	926.714	-	925.139	-	925.139
Остале финансијске обавезе	-	-	2.226	2.226	-	2.226	-	2.226
ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	-	-	10.468.661	10.468.661	-	10.458.547	-	10.458.547

У складу са Напоменом 2.1. Банка је за власничке хартије од вриједности направила неопозив избор накнадног мјерења фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит с обзиром на то да власничке хартије од вриједности не котирају на активном тржишту. Стoga се исти сврставају у Ниво 3 хијерархије фер вриједности. Банка једном годишње утврђује фер вриједност власничких хартија од вриједности.

Фер вриједност монетарног злата на дан 30. јуни 2018. године је износила 201.252 хиљаде КМ и припада под Ниво 1 за који се као техника вредновања и кључни улазни подаци користи цијена која котира на активном тржишту.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2018.

14. МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ (НАСТАВАК)

(у хиљадама КМ)

На дан 31. децембар 2017. године

	Књиговодствена вриједност				Фер вриједност				
	Кредити и потраживања	Расположиво за продају	Држано до доспијећа	Остале финансијске обавезе	Укупно	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска имовина мјерена по фер вриједности									
Дужничке хартије од вриједности	-	6.202.071	-	-	6.202.071	-	6.202.071	-	6.202.071
Остала улагања	-	27.813	-	-	27.813	-	27.813	-	27.813
Финансијска имовина која није мјерена по фер вриједности									
Страна валута у готовини	236.402	-	-	-	236.402	-	236.402	-	236.402
Депозити код иностраних банака	2.698.650	-	-	-	2.698.650	-	2.690.797	-	2.690.797
Специјална права вучења код ММФ-а	1.531	-	-	-	1.531	-	1.531	-	1.531
Улагања која се држе до доспијећа	-	-	1.214.062	-	1.214.062	-	1.264.030	-	1.264.030
Остала финансијска имовина	2.746	-	-	-	2.746	-	2.746	-	2.746
ФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА	2.939.329	6.229.884	1.214.062		- 10.383.275	- 10.425.390		- 10.425.390	
Финансијске обавезе које нису мјерене по фер вриједности									
Готов новац у оптицају	-	-	-	4.319.360	4.319.360	-	4.319.360	-	4.319.360
Депозити банака	-	-	-	5.033.065	5.033.065	-	5.021.274	-	5.021.274
Депозити Владе и осталих депонентата	-	-	-	624.708	624.708	-	623.244	-	623.244
Остале финансијске обавезе	-	-	-	10.510	10.510	-	10.510	-	10.510
ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	-	-	-	9.987.643	9.987.643	-	9.974.388	-	9.974.388

Фер вриједност монетарног злата на дан 31. децембар 2017. године је износила 203.908 хиљада КМ и припада под Ниво 1 за који се као техника вредновања и кључни улазни подаци користи цијена која котира на активном тржишту.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2018.

15. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ

Банка води одређене рачуне у страним валутама везане уз споразуме између влада Босне и Херцеговине и иностраних влада и финансијских организација. Како ови рачуни нису нити актива нити пасива Банке, они нису укључени у извјештај о финансијском положају.

Такође, ванбилансне ставке садрже девизне рачуне државних институција и агенција и комерцијалних банака за које Банка дјелује као агент.

Ванбилансне ставке се састоје од:

(у хиљадама КМ)	30. јуни 2018.	31. децембар 2017.
Хартије од вриједности и средства трећих лица која се држе код иностраних банака	119.415	43.566
Депозити УСАИД-а	2.970	2.825
Депозити нерезидената	2.970	2.825
Депозити Савјета министара Босне и Херцеговине	27.730	28.785
Депозити Савјета министара Босне и Херцеговине на основу сукцесије	43	41
Депозити Савјета министара Босне и Херцеговине – сервисирање вањског дуга Босне и Херцеговине	7.503	12.977
Депозити Савјета министара Босне и Херцеговине – буџет институција Босне и Херцеговине	1.324	758
Остало депозити Савјета министара Босне и Херцеговине	18.860	15.009
Депозити осталих резидената	42.976	9.922
Депозити – пензије из Њемачке	230	247
Депозитни рачуни банака	42.746	9.675
Депозити резидената	70.706	38.707
Инвестиције везане за хартије од вриједности - Агенција за осигурање депозита Босне и Херцеговине	45.739	2.034
Инвестиције резидената везане за хартије од вриједности	45.739	2.034
Обавезе за хартије од вриједности и средства трећих лица	119.415	43.566

ЧЛАНСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У ММФ-у

Као депозитар за чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у, Банка држи ММФ-ове рачуне број 1 и 2 и осигуруја услуге чувања хартија од вриједности Босне и Херцеговине које се издају за покриће чланства у ММФ-у и за реоткуп обавеза. Банка држи SDR као дио своје функције управљања девизним резервама. Банка дјелује као фискални агент у име Босне и Херцеговине у њеним односима с ММФ-ом, али није одговорна за средства и обавезе везане уз чланство.

Консолидована позиција која слиједи приказује сажетак позиција Босне и Херцеговине код ММФ-а:

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2018.

15. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ (НАСТАВАК)**Консолидована позиција чланства Босне и Херцеговине у ММФ-у
на дан 30. јуни 2018. године**

(у хиљадама КМ)

<u>Активи</u>	
Квота	625.810
Држање SDR	2.000
Обрачуната камата на држање SDR	3
Укупна актива	627.813

<u>Пасива</u>	
ММФ-ов рачун бр. 1	1.565
ММФ-ов рачун бр. 2	53
Хартије од вриједности	1.235.066
Рачуни плативих трошкова	2.020
Алокација SDR	379.654
Обрачуната камата на алокацију SDR	596
Укупна пасива	1.618.954

<u>Нето чланска позиција код ММФ-а</u>	
Обавезе Босне и Херцеговине према ММФ-у које углавном настају из реоткупа и прилагођавања вриједности валуте	991.141
Нето чланска позиција	991.141
	1.618.954
	1.618.954

Укупна консолидована позиција – активи и пасива	1.618.954	1.618.954
ММФ-ов рачун бр. 1	(1.565)	(1.565)
ММФ-ов рачун бр. 2	(53)	(53)
Укупна бруто позиција Босне и Херцеговине у ММФ-у – активи и пасива	1.617.336	1.617.336

Држање SDR, обрачуната камата на држање SDR, ММФ-ов рачун бр. 1 и ММФ-ов рачун бр. 2 одражавају рачуне који се држе у извјештају о финансијском положају Банке.

За потребе Консолидоване позиције Босне и Херцеговине у ММФ-у, бруто позиција Босне и Херцеговине увећана је за ММФ-ове рачуне број 1 и 2.

15. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ (НАСТАВАК)**Консолидована позиција чланства Босне и Херцеговине у ММФ-у
на дан 31. децембар 2017. године**

(у хиљадама КМ)

Активы		
Квота		615.924
Држање SDR		1.529
Обрачуната камата на држање SDR		2
Укупна активы		617.455

Пасива		
ММФ-ов рачун бр. 1		1.540
ММФ-ов рачун бр. 2		53
Хартије од вриједности		1.205.738
Рачуни плативих трошкова		1.898
Алокација SDR		373.656
Обрачуната камата на алокацију SDR		447
Укупна пасива		1.583.332

Нето чланска позиција код ММФ-а		
Обавезе Босне и Херцеговине према ММФ-у које углавном настају из реоткупа и прилагођавања вриједности валуте		965.877
Нето чланска позиција		965.877
		1.583.332

Укупна консолидована позиција – активы и пасива	1.583.332	1.583.332
ММФ-ов рачун бр. 1	(1.540)	(1.540)
ММФ-ов рачун бр. 2	(53)	(53)
Укупна бруто позиција Босне и Херцеговине у ММФ-у – активы и пасива	1.581.739	1.581.739

16. ТРАНСАКЦИЈЕ С ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА

Банка у оквиру свог редовног пословања ступа у трансакције с повезаним лицима. Имајући у виду да је Банка основана актом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, а да је почетни капитал уплаћен од стране Савјета министара Босне и Херцеговине, трансакције које се одвијају у оквиру редовних операција Банке с државом и државним институцијама представљају трансакције с повезаним лицима.

Трансакције с државом и државним институцијама приказане су у сљедећим табелама:

(у хиљадама КМ)

30. јуни 2018.	Изложеност	Пасива	Приходи	Расходи
Држава	-	644.506	-	-
<i>Државне институције</i>				
Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине	-	133.185	-	-
Агенција за осигурање депозита Босне и Херцеговине	-	68.944	-	-
УКУПНО	-	846.635	-	-

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2018.

16. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (НАСТАВАК)

(у хиљадама КМ)

31. децембар 2017.	Изложеност	Пасива	Приходи	Расходи
Држава	-	492.837	-	-
Државне институције				
Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине	-	10.146	-	-
Агенција за осигурање депозита Босне и Херцеговине	-	45.879	-	-
УКУПНО	-	548.862	-	-

17. ОДОБРАВАЊЕ САЖЕТИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Ове сажете финансијске извјештаје одобрио је Управни одбор Банке 26. јула 2018. године.

Руководилац Одјељења за рачуноводство и финансије

mr. Едис Ковачевић

Edis Kovacevic

Предсједавајући Управног одбора

др. Сенад Софтић

